

Zbornik sudske prakse

Predmet C-185/14

„EasyPay“ AD

i

„Finance Engineering“ AD

protiv

Ministerski savet na Republika Bulgaria

i

Nacionalen osiguritelni institut

(zahtjev za prethodnu odluku koji je podnio Varhoven administrativen sad)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Usluga poštanskog platnog naloga – Direktiva 97/67/EZ – Područje primjene – Nacionalni propis kojim se povjerava isključivo pravo pružanja usluge poštanskog platnog naloga – Državna potpora – Gospodarska djelatnost – Usluge od općeg gospodarskog interesa“

Sažetak – Presuda Suda (drugo vijeće) od 22. listopada 2015.

1. *Sloboda pružanja usluga – Poštanske usluge – Direktiva 97/67 – Područje primjene – Usluge poštanskog platnog naloga – Isključenje*

(Direktiva 97/67 Europskog parlamenta i Vijeća)

2. *Tržišno natjecanje – Pravila Unije – Poduzetnik – Pojam – Poštanski operator kojem je povjerena isplata mirovina – Isključenje – Uvjet – Djelatnost koja je neraskidivo vezana uz funkcioniranje mirovinskog sustava – Ocjena nacionalnog suda*

(čl. 107. st. 1. UFEU-a)

3. *Potpore koje dodjeljuju države – Pojam – Mjere radi naknade troška pružanja javnih usluga koje obavlja poduzetnik – Isključenje – Pretpostavke iz presude Altmark – Ocjena nacionalnog suda*

(čl. 107. st. 1. UFEU-a)

4. *Potpore koje dodjeljuju države – Zabrana – Odstupanja – Naknada troškova nastalih pružanjem javnih usluga – Primjena Odluke 2012/21 na programe potpora odobrene prije stupanja na snagu te odluke – Doseg*

(čl. 106. st. 2. UFEU-a; Odluka Komisije 2005/842 i Odluka Komisije 2012/21, čl. 2. st. 2., čl. 10., 11. i 12.)

1. Direktivu 97/67 o zajedničkim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici i poboljšanje kvalitete usluga, kako je izmijenjena Direktivom 2008/6, treba tumačiti na način da usluga poštanskog platnog naloga kojom pošiljatelj doznajuje novčane iznose primatelju posredstvom operatora ovlaštenog za pružanje univerzalne poštanske usluge, ne ulazi u područje primjene te direktive.

Naime, u članku 2. točki 1. Direktive 97/67 taksativno se navode usluge koje su obuhvaćene pojmom „poštanske usluge“ u smislu te direktive, a u točki 6. toga članka detaljno se opisuje što se ima smatrati „poštanskom pošiljkom“ u smislu te direktive. Međutim, ni u članku 2. niti u bilo kojoj drugoj odredbi Direktive 97/67 ne spominju se financijske usluge, uključujući i one koje kao dodatne usluge pružaju pružatelji poštanskih usluga,

(t. 29., 30., 33. i t. 1. izreke)

2. U svrhu primjene odredbi prava Unije u području tržišnog natjecanja, kao prvo, poduzetnik je svaki subjekt koji se bavi gospodarskom djelatnošću bez obzira na svoj pravni status i način financiranja. Kao drugo, gospodarskom djelatnošću smatra se svaka djelatnost koja se sastoji od ponude proizvoda i usluga na određenom tržištu.

Naprotiv, djelatnost subjekata koji doprinose upravljanju javnim uslugama socijalnog osiguranja i obavljaju dužnost koja je isključivo socijalne naravi, nije gospodarska djelatnost. Naime, ta se djelatnost zasniva na načelu solidarnosti i nema nikakve profitne ciljeve. Davanja koja isplaćuju su zakonska davanja te su neovisna o iznosu doprinosa.

Kako bi se utvrdilo je li djelatnost poštanskog operatora koja se sastoji u osiguravanju isplate mirovina iz glavnog postupka gospodarska djelatnost iz članka 107. stavka 1. UFEU-a, nacionalni sud mora provjeriti doprinosi li ta djelatnost funkcioniranju javne usluge socijalnog osiguranja. Shodno tomu, da bi se isključila kvalifikacija gospodarske djelatnosti, ta djelatnost mora, po svojoj naravi, cilju i pravilima koja se na nju primjenjuju, biti neraskidivo vezana uz nacionalni mirovinski sustav. S tim u vezi, činjenica da je poštanski operator angažiran samo kako bi se osigurala isplata mirovina te da se isplata tih mirovina može obavljati i putem bankarskih institucija, tako da poštanski platni nalozi nisu jedini način da se izvrši isplata mirovina, predstavlja indiciju na temelju koje se može zaključiti da bi djelatnost poštanskog platnog naloga putem koje se isplaćuju mirovine mogla biti odvojiva od nacionalnog mirovinskog sustava.

(t. 37.-43.)

3. Članak 107. stavak 1. UFEU-a treba tumačiti na način da se, pod pretpostavkom da djelatnost poštanskog platnog naloga kojom se omogućava isplata mirovina predstavlja gospodarsku djelatnost, ta odredba ipak ne primjenjuje na davanje od strane države članice isključivog prava za obavljanje isplate mirovina putem poštanskog platnog naloga nacionalnom poštanskom operatoru jer ta usluga predstavlja uslugu od općeg gospodarskog interesa čija naknada predstavlja protučinidbu za usluge koje je taj poduzetnik obavio radi izvršavanja svoje obveze pružanja javne usluge.

(t. 56. i t. 2. izreke)

4. Kada je riječ o državnim potporama, iz članaka 11. i 12. Odluke 2012/21 o primjeni članka 106. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na državne potpore u obliku naknada za pružanje javnih usluga koje se dodjeljuju određenim poduzetnicima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa, proizlazi da je tom odlukom stavljena izvan snage Odluka 2005/842 te da stupa na snagu 31. siječnja 2012. U članku 10. Odluke 2012/21 predviđa se da programi potpora koji su odobreni prije stupanja na snagu te odluke, a koji su bili spojivi s unutarnjim tržištem i izuzeti od obveze prijave sukladno Odluci 2005/842, ostaju i dalje spojivi s unutarnjim tržištem te se izuzimaju

od obveze prethodne prijave tijekom dodatnog razdoblja od 2 godine, odnosno do 31. siječnja 2014. Od tog dana programi državne potpore moraju zadovoljavati uvjete iz Odluke 2012/21 da bi mogli biti izuzeti od obveze prijave.

Osim toga, prema članku 2. stavku 2. Odluke 2012/21, ako pružatelj usluga upravlja uslugom od općeg gospodarskog interesa otprije više od deset godina, ta se odluka primjenjuje samo ako je taj pružatelj usluga morao pristati na značajna ulaganja kako bi mogao izvršiti svoju obvezu pružanja usluge od općeg gospodarskog interesa, a na nacionalnom sudu je da ocijeni je li to slučaj.

(t. 53.-55.)